

شماره چاپ: ۶۶۰

دوره دهم - سال دوم

شماره ثبت: ۳۲۷

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۷/۲۳

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«طرح ادغام مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان
شرکت فولاد در صندوق بازنشستگی کشوری»

کد موضوعی: ۲۱۰

شماره مسلسل: ۱۶۰۵۵

شهریورماه ۱۳۹۷

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۳.....	بررسی چالش‌های انتقال صندوق بازنشستگی فولاد به تفکیک عوامل مختلف
۷.....	بررسی نقاط قوت و ضعف طرح
۹.....	نتیجه‌گیری و پیشنهاد
۱۰.....	پیوست
۱۵.....	منابع و مآخذ

اظهار نظر کارشناسی درباره:
« طرح ادغام مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی
کارکنان شرکت فولاد در صندوق بازنشستگی کشوری »

چکیده

مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد در سال ۱۳۵۴ تأسیس شد و پس از چند سال فعالیت در زمینه امور بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد در سال ۱۳۷۶ با ماهیت یک مؤسسه غیردولتی و از نظر اداری و مالی مستقل، به ثبت رسید و پس از آن در سال ۱۳۹۱ با تصویب بند «۵۹» قانون بودجه کل کشور، از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل شد. صندوق فولاد هم‌اکنون ۸۵ هزار نفر بازنشسته و ۱۲ هزار نفر بیمه‌پرداز دارد که برای تأمین حقوق این افراد و نیز امور رفاهی و درمانی بیمه‌شدگان و بازنشستگان خود با مشکلات مالی جدی روبه‌رو است. این مسئله بدین معناست که صندوق به بودجه عمومی وابسته است و از نظر درآمدی قادر به ایفای تعهدات خود بدون کمک گرفتن از منابع عمومی نیست. در طی سال‌های گذشته اقدامات مختلفی از جمله تصویب بند «ر» تبصره «۷» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ که در پی ادغام صندوق فولاد در سازمان تأمین اجتماعی بوده است، جهت سروسامان بخشیدن به مشکلات این صندوق صورت گرفته که هیچکدام اثربخش نبوده است. یکی دیگر از اقدامات در این زمینه، تصویب موادی جهت واگذاری شرکت‌ها به صندوق فولاد بوده است که این اقدام هم به سبب زیان‌ده بودن و یا کم‌بازده بودن شرکت‌ها، نتوانسته مفید واقع شود. در نهایت آخرین اقدام در این زمینه تصویب بند «پ» ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه است که براساس آن صندوق فولاد با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد و حداکثر طی مدت سه سال، کلیه تعهدات حال و آتی صندوق از طریق سازمان خصوصی‌سازی و خزانه‌داری کل کشور پرداخت خواهد شد و میزان واگذاری‌ها هر ساله در بودجه‌های سالانه پادار خواهد گردید، که تاکنون اجرایی نشده است. شاید با توجه به همین سوابق و تاریخچه است که طرحی جدید توسط نمایندگان مجلس در دست بررسی است. این طرح با هدف رفع مشکل عدم پرداخت به‌موقع مطالبات صندوق از سوی نمایندگان مجلس ارائه گردیده است که اگرچه هدف مهمی را مورد توجه قرار داده، اما خود نیازمند بررسی زیادی است. طرح یادشده علاوه بر اینکه نص ماده (۱۲) قانون برنامه ششم را که بر هویت مستقل صندوق و پرداخت تعهدات صندوق توسط دولت تأکید می‌کند، نادیده می‌گیرد، با چالش‌هایی جدی نیز روبه‌رو است. از جمله این چالش‌ها، تفاوت نرخ کسر حق بیمه، تفاوت در شرایط احراز بازنشستگی، تفاوت

درآمد مشمولان کسر حق بیمه، تفاوت میزان حقوق از کارافتادگی و وظیفه، چالش هزینه‌های درمان، چالش فعالیت‌های اقتصادی و چالش بار مالی ناشی از انتقال و غیره است که یقیناً می‌تواند به نارضایتی مشمولان در هر دو صندوق بینجامد. از طرفی دیگر به نظر می‌رسد طرح به این دلیل که می‌تواند به ایجاد تعهدات و زیان‌های جدید برای صندوق کشوری منجر شود، می‌تواند با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی نیز مغایر باشد. با توجه به جمیع این موارد می‌توان نتیجه گرفت که طرح این ادغام چندان منطقی به نظر نمی‌رسد. بنابراین پیشنهاد می‌شود شرایطی برای مشمولان جدید فراهم گردد تا در یکی از صندوق‌های بازنشستگی و یا یک صندوق دیگر اقدام به بیمه‌پردازی نمایند.

مقدمه

صندوق بازنشستگی فولاد در سال ۱۳۵۴ برای رسیدگی به امور بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد ایران تأسیس شد و در سال ۱۳۷۵ با ماهیتی مجزا و مستقل به مؤسسه صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد تغییر نام یافت. این صندوق در حال حاضر در حدود ۸۵ هزار نفر بازنشسته مستمری‌بگیر و ۱۲ هزار نفر بیمه‌پرداز شامل کارکنان واحدهای معدنی و صنعتی، فولادی و ستادی دارد. بررسی‌ها در خصوص شاخص‌های بیمه‌ای صندوق نشان می‌دهد که نرخ پشتیبانی در این صندوق ۰/۱۴ درصد است که نسبتی بسیار پایین به حساب می‌آید، این نرخ نشانگر بحران در تراز منابع و مصارف سازمان است. با توجه به این مطلب و نیز وابستگی مالی کامل صندوق به بودجه عمومی، روشن است که صندوق دچار بحران است. در این جهت و برای رفع این مشکل، طی سال‌های گذشته پیشنهادهای مختلفی ارائه شده است، از جمله پیشنهادهای مکرر در این زمینه ادغام صندوق فولاد در صندوق بازنشستگی دیگری است که البته تاکنون عملی نشده است. شایان ذکر است در کنار پیشنهادهای یادشده، قوانین بودجه سنواتی جهت تأمین منابع مالی و اجرایی شدن تعهدات صندوق مصوب می‌گردد. مضاف بر آن قوانین دیگری نیز در خصوص نحوه اداره، ادغام، تأمین منابع و رد دیون صندوق در طی سال‌های ۱۳۸۹ تاکنون به شرح جدول ۱ پیوست مصوب گردید که هیچ‌کدام نتوانسته است مشکلات این صندوق را یک‌بار برای همیشه حل نماید. طرح ادغام مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد در صندوق بازنشستگی کشوری^۱ در همین جهت و با هدف رفع

۱. ماده واحده - دولت مکلف است تا پایان سال ۱۳۹۶ مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد را با کلیه اختیارات، وظایف، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق بهادار، امکانات، تجهیزات، نیروی انسانی، تعهدات، بدهی‌ها، تعهدات آیین‌نامه‌ای مرتبط با مشارکین و مطالبات ناشی از اجرای اکچوئری، موضوع بند «پ» ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه را در صندوق بازنشستگی کشوری ادغام نماید.

تبصره «۱» - بار مالی و هزینه انتقال از حمل سهام قابل واگذاری دولتی در بنگاه‌های اقتصادی از طرف دولت تأمین و پرداخت می‌شود.

تبصره «۲» - برقراری حقوق بازنشستگی و وظیفه مشمولین صندوق مزبور براساس قانون مدیریت خدمات کشوری و مقررات صندوق بازنشستگی کشوری است و معادل‌سازی حقوق به نحوی که میزان دریافتی آنها کمتر از قبل نباشد، انجام شود.

مشکلات مزبور، ازسوی نمایندگان مجلس ارائه شده است. در این گزارش موضوع از جهات مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بررسی چالش‌های انتقال صندوق بازنشستگی فولاد به تفکیک عوامل مختلف

۱. چالش نرخ کسر حق بیمه

مهمترین بحث در مورد ورودی‌های صندوق‌های بازنشستگی نرخ حق بیمه یا کسور بازنشستگی است. نرخ کسور بازنشستگی در صندوق بازنشستگی کشوری در حال حاضر^۱ برابر ۲۲/۵ درصد بوده که ۹ درصد از آن توسط کارکنان و ۱۳/۵ درصد مابقی مربوط به کارفرما یعنی دولت است. این نرخ‌ها در صندوق بازنشستگی فولاد معادل ۱۰ درصد سهم کارمند و ۲۰ درصد کارفرماست. باید دانست تفاوت در این نرخ‌ها باعث ایجاد تفاوت در میزان حق بیمه‌های پرداختی ازسوی مشترکین می‌گردد. به هر صورت این تفاوت خواه از نوع افزایش باشد، خواه از نوع کاهش، می‌تواند با مقاومت‌ها و اعتراضاتی روبه‌رو شود. علت این اعتراض در تفاوت میزان حق بیمه پرداختی با دریافت میزان حقوق واحد در بین دو گروه پیش از ادغام و پس از ادغام خواهد بود.

۲. چالش شرایط احراز بازنشستگی

بررسی آیین‌نامه‌های دو صندوق نشان می‌دهد که بسیاری از شرایط مورد نیاز به‌منظور احراز بازنشستگی افراد در دو صندوق یکسان نبوده و موارد تفاوت میان این دو صندوق وجود دارد که تسری قوانین بازنشستگی کشوری به فولاد و یا بالعکس می‌تواند مشکلات و پیامدهای بسیاری را برای مشمولان دو صندوق به‌وجود آورد. برخی از اهم شرایط به‌شرح جدول زیر ارائه شده است:

۱. به‌موجب ماده (۱۲) قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی مصوب ۱۳۷۹ و مصوبه شماره ۲۳۳۵۸/ت/۵۵۸۸۰ هـ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۰۷ هیئت وزیران از تاریخ ۱۳۷۹/۰۷/۰۱ برابر ۲۲/۵ درصد مصوب گردیده است.

جدول ۱. شرایط احراز بازنشستگی در صندوق‌های بازنشستگی فولاد و کشوری

شرایط	صندوق بازنشستگی کشوری	صندوق بازنشستگی فولاد
بازنشستگی	<p>براساس ماده (۱۰۳) قانون مدیریت خدمات کشوری:</p> <p>الف) حداقل سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و سی‌وپنج سال برای مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر یا درخواست کارمند برای سنوات بالاتر از سی سال.</p> <p>ب) حداقل شصت سال سن و حداقل بیست‌وپنج سال سابقه خدمت با بیست‌وپنج روز حقوق.</p> <p>تبصره «۱» - سابقه مذکور در بند «الف» و همچنین شرط سنی مزبور در بند «ب» برای متصدیان مشاغل سخت و زیان‌آور و جانبازان و معلولان تا پنج سال کمتر می‌باشد و شرط سنی برای زنان منظور نمی‌گردد.</p> <p>تبصره «۲» - دستگاه‌های اجرایی مکلفند کارمندانی که دارای سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و شصت سال سن و همچنین کارمندانی که دارای سی‌وپنج سال سابقه خدمت برای مشاغل تخصصی و شصت‌وپنج سال سن می‌باشند را رأساً و بدون تقاضای کارمندان بازنشسته نمایند.</p> <p>تبصره «۳» - دستگاه‌های اجرایی موظفند کارمندانی را که دارای شصت‌وپنج سال سن و حداقل بیست‌وپنج سال سابقه خدمت می‌باشند را بازنشسته کنند. سقف سنی برای متصدیان مشاغل تخصصی هفتاد سال است. کارمندان تخصصی فوق‌الذکر که سابقه خدمت آنها کمتر از بیست‌وپنج سال است، در صورتی که بیش از بیست سال سابقه خدمت داشته باشند می‌توانند تا رسیدن به بیست‌وپنج سال سابقه، ادامه خدمت دهند و در غیر این صورت بازخرید می‌شوند.</p>	<p>حداقل سن برای احراز بازنشستگی شصت سال تمام برای مستخدمین مرد و پنجاه‌وپنج سال تمام برای مستخدمین زن می‌باشد.</p> <p>حداقل سابقه خدمت مورد نیاز برای احراز شرایط بازنشستگی مشترکین زن و مرد برابر با سی سال است.</p> <p>استفاده از شرایط بازنشستگی پیش از موعد به شرط پرداخت بار مالی تحمیلی به مؤسسه صندوق، مجاز می‌باشد و به‌استناد قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت مورد عمل در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ حداقل سابقه خدمت معتبر برای خانم‌ها بیست سال و برای آقایان بیست‌وپنج سال است.</p>
ازکارافتادگی	<p>هرگاه مستخدم رسمی (ناشی از کار یا غیرکار) علیل و یا به‌علت حادثه ناقص شود به نحوی که از کار کردن باز بماند، وظیفه ازکارافتادگی دریافت خواهد داشت. ضمناً موارد باید حسب مفاد ماده (۸۴) قانون استخدام کشوری به تصویب شورای امور اداری و استخدامی برسد.</p>	<p>در صورتی که ازکارافتادگی کامل فرد ازسوی کمیسیون پزشکی صندوق تأیید شود، فرد مجاز به دریافت مستمری ازکارافتادگی خواهد بود.</p>

در همین خصوص ذکر چند نکته دیگر ضروری است:

- به‌موجب قوانین موجود، صرفاً سوابق خدمت در بخش دولتی به‌عنوان سنوات قابل قبول برای احراز شرایط بازنشستگی در صندوق بازنشستگی لحاظ خواهند شد و سوابق بخش غیردولتی مشترکین تنها بعد از احراز شرایط بازنشستگی و بعد از انتقال حق بیمه و پرداخت مابه‌التفاوت آن قابل پذیرش است. لذا به فرض انجام ادغام، در صورتی که افراد بخواهند سوابق خدمت خود در بخش

غیردولتی را به صندوق کشوری منتقل کنند، با توجه به ماهیت استخدامی افراد و شرایط صندوق فولاد، انتقال و احراز شرایط بازنشستگی به شدت مشکل‌زا بوده و نیازمند محاسبات دقیق و تغییراتی در قوانین این حوزه است.

- تعریف کارهای سخت و زیان‌آور در دو صندوق فولاد و کشوری متفاوت است، از طرفی دیگر نه تنها مرجع تصویب این مشاغل در این صندوق‌ها متفاوت است، بلکه با توجه به تفاوت در ماهیت مستخدمین مشمولان دو صندوق، برخی شرایط از حیث سخت و زیان‌آور بودن در دو صندوق متفاوت بوده که این مسئله می‌تواند مشکلات بی‌شماری را در احراز بازنشستگی افراد به‌خصوص در صندوق بازنشستگی فولاد به‌وجود آورد.

۳. چالش درآمد مشمول کسر حق بیمه

تفاوت در حقوق بازنشستگی یکی از مهمترین مواردی است که می‌تواند فرایند انتقال صندوق‌ها را با مشکل و چالش مواجه کند. لذا در صورتی که به سبب انتقال، سطوح این حقوق دچار تغییرات منفی شود، بیشترین مقاومت و اعتراض را در پی خواهد داشت. این تفاوت از دو موضوع ناشی می‌شود: الف) تفاوت در فرمول محاسبه مستمری است. بررسی قوانین نشان می‌دهد که این فرمول محاسبه در هر دو صندوق واحد بوده و لذا تفاوتی در محاسبه میزان حقوق بازنشستگی و معدل حقوق و مزایا وجود ندارد.

ب) تفاوت در درآمدهای مشمول کسور حق بیمه در دو صندوق است. از آنجایی که نظام پرداخت کارکنان مشترکین تحت پوشش صندوق کشوری از دو قانون «نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت» و «قانون مدیریت خدمات کشوری» تبعیت می‌کند، و صندوق فولاد از «نظام پرداخت کارکنان براساس طرح طبقه‌بندی مشاغل» می‌باشد، لذا ردیف‌های درآمدی که مشمول کسر حق بیمه می‌شوند در دو صندوق متفاوت است، و از آنجایی که مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی، حقوق مشمول کسور حق بیمه است، بر این اساس در شرایط واحد، افراد در یک صندوق می‌توانند حقوق بازنشستگی متفاوتی دریافت کنند.

۴. چالش میزان حقوق از کارافتادگی و وظیفه

یکی دیگر از مواردی که می‌تواند نشان‌دهنده تفاوت یا تشابه در ویژگی‌های صندوق باشد، میزان وظیفه از کارافتادگی و فوت در دو صندوق است. در این خصوص باید اشاره کرد که ضوابط محاسبه وظیفه وراثت قانونی مشترکین کسورپرداز و حقوق‌بگیران در دو صندوق به یکدیگر شباهت دارد، اما در عین حال موارد افتراق نیز وجود دارد، از جمله این تفاوت‌ها یکی محاسبه دو گروه بالاتر برای مشمولان صندوق کشوری، در حین محاسبه وظیفه و دوم در نظر گرفتن حداقل سوابق خدمتی ۱۵ سال برای آنان است. این درحالی

است که در صندوق فولاد حداقل سوابق خدمتی ۲۰ سال در نظر گرفته می‌شود و مضافاً اینکه، تفاوت‌ها در نظام پرداخت دو صندوق باعث ایجاد اختلاف در میزان حقوق مستمری بازنشستگی و به تبع آن وظیفه و از کارافتادگی است. این افتراق سبب بروز تفاوت‌هایی خواهد شد که در صورت انتقال صندوق فولاد، با توجه به شرایط فعلی مشکلات متعددی ایجاد خواهد کرد.

۵. چالش هزینه‌های درمان

صندوق بازنشستگی فولاد برای صاحبان دفترچه درمان، پوشش تقریباً کامل درمان را در نظر گرفته است. بدین معنا که تمامی مخارج درمانی و دارویی افراد با فرانشیز اندک یا بدون فرانشیز پوشش داده می‌شود. وجود شرایط سخت کاری مشترکین صندوق بازنشستگی فولاد الزام به وجود پوشش بیمه درمان کامل را اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. در صندوق بازنشستگی کشوری پوشش ارائه شده در قالب بیمه تکمیلی درمان است که با پوشش فولاد هم از نوع نحوه ارائه و هم از نوع بسته خدمات تفاوت بسیار دارد. لذا برقراری این ادغام می‌تواند مقاومت بسیاری را از سوی صندوق بازنشستگی فولاد ایجاد کند.

۶. چالش فعالیت‌های اقتصادی

ترکیب سرمایه‌گذاری‌ها و سود حاصل از آن، علاوه بر اینکه میزان ریسک سرمایه‌گذاری و رویکرد صندوق‌ها به مدیریت آن ریسک‌ها را نشان می‌دهد، سودآوری آنها را به‌عنوان یکی از مهمترین منابع ایفای تعهدات نیز بیان می‌کند. وجود شاخص‌هایی از قبیل ترکیب پرتفوی سرمایه‌گذاری، سهم هر یک از صنایع از سرمایه‌گذاری بورسی یا غیربورسی، میزان سوددهی و... می‌تواند فقدان استراتژی و سرمایه‌گذاری یکسان در دو صندوق فولاد و کشوری را بازگو کند. مضاف بر آن وجود شرکت‌های واگذار شده از سوی دولت بابت رد دیون به صندوق بازنشستگی فولاد مسئله مهمی است که در صورت انتقال می‌تواند صدماتی را بر پرتفوی صندوق بازنشستگی کشوری وارد نماید.

جدول ۲. درآمد فعالیت‌های اقتصادی در صندوق فولاد (میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۴
سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس	۱,۶۴۰,۲۵۶
سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های خارج از بورس	۲,۱۳۱,۳۹۶
درآمد حاصل از فروش سهام	۵۱۹,۹۰۰
درآمد حاصل از فروش املاک	۴۱۶
سود سپرده بانکی	۴۵,۸۸۵
درآمد اجاره و شارژ ساختمان	۲,۵۷۳
سایر	۰
جمع	۴,۳۴۰,۴۲۶

مأخذ: آمارنامه و صورت‌های مالی مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد سال ۱۳۹۴.

جدول ۳. درآمد فعالیت‌های اقتصادی صندوق بازنشستگی کشوری (میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۴
سود سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری صندوق	۷,۵۵۲,۰۰۰
سود سهام شرکت‌های فرعی و وابسته	۷,۸۷۰,۰۰۰
سود سهام سایر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس	۶,۵۰۲,۰۰۰
سود حاصل از فروش سهام	۲۷۰,۰۰۰
سود سپرده بانکی و اوراق مشارکت	۱,۲۲۰,۰۰۰
سود حاصل از تسهیلات وجوه اداره شده	۳۶۸,۰۰۰
سایر درآمدها	۶۱,۰۰۰
جمع	۲۳,۸۴۳,۰۰۰

مأخذ: سالنامه آماری صندوق بازنشستگی کشوری در سال ۱۳۹۴.

۷. چالش بار مالی ناشی از انتقال

وجود برخی مشکلات، تصمیمات و مطالب پیش‌گفته بر این نکته تأکید دارد که در حال حاضر صندوق بازنشستگی فولاد با کسری قابل توجهی روبه‌رو بوده که این مسئله منجر به عدم توانایی این صندوق در برآورده ساختن تعهدات خود شده است. طرح مسئله ادغام این صندوق در صندوق بازنشستگی کشوری نیز ارائه راه‌حلی مبنی بر رفع این مشکل بوده است. اما نکته اینجاست که انتقال این صندوق با کسری موجود نه‌تنها مشکلی را برطرف نمی‌کند، بلکه صندوق بازنشستگی کشوری را که خود دارای مسائل بسیار پیچیده از قبیل کمبود بودجه و مدیریت سرمایه‌گذاری است را دچار بحران نموده و این صندوق را هر چه بیشتر به بودجه عمومی وابسته می‌نماید. این مسائل در نهایت نتیجه‌ای جز افزایش بار مالی و تعهدات بر دوش دولت نخواهد داشت.

بررسی نقاط قوت و ضعف طرح**الف) نقاط قوت طرح**

نقطه قوت اصلی این طرح افزایش سرمایه در نتیجه ادغام دارایی‌های مالی و انسانی صندوق‌هاست. افزایش سرمایه‌ها می‌تواند صندوق را قادر سازد تا در پروژه‌های بزرگ سرمایه‌گذاری نموده و سود بیشتری را جهت اجرای تعهدات صندوق ایجاد نماید.

ب) نقاط ضعف طرح

۱. **ایجاد تعهدات جدید برای صندوق:** در ادغام صندوق‌ها این نکته باید در نظر گرفته شود که در محاسبات فنی و تعهدات آتی و کسورات صندوق فولاد، نمی‌بایست مطالبی خلاف قراردادهای بیمه‌شدگان و بازنشستگان با صندوق بازنشستگی کشوری گنجانده و یا مطالبی از قرارداد آنها حذف گردد، به‌گونه‌ای که حقوق و مستمری بازنشستگان کاهش محسوس یابد. رعایت این موضوع می‌تواند

باعث ایجاد نوعی تعهد جدید برای صندوق کشوری گردد. ضمن اینکه باید این نکته را در نظر داشت که هرگونه تغییر ساختاری باید با رعایت حقوق مالکانه اعضای آن باشد تا مورد تعرض قرار نگیرد. درحالی که ادغام این دو صندوق که هر دو از حیث مشکلات مالی دارای چالش‌های اساسی می‌باشند، می‌تواند مغایر با اصول بیستم و چهل‌وششم قانون اساسی باشد.

۲. ایجاد هزینه‌های مازاد برای صندوق: باید توجه داشت که در نتیجه انتقال صندوق فولاد به صندوق کشوری ممکن است تعدادی از شرکت‌هایی که دولت جهت تأدیه بدهی‌های خود به صندوق فولاد واگذار می‌نماید زیان‌ده باشند، بنابراین علاوه بر اینکه برای صندوق سودی در بر نخواهد داشت، بلکه منجر به افزایش هزینه‌های مازاد برای صندوق خواهد شد و همین امر توانایی صندوق را در پرداخت تعهدات به بیمه‌شدگان با مشکل مواجه می‌سازد، و باعث تحمیل هزینه‌های اضافی بر صندوق خواهد شد.

۳. مغایرت با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی: از آنجایی که براساس مواد مطروحه در قوانین برنامه و بودجه‌های سنواتی از سال ۱۳۹۰ تاکنون، دولت مکلف به پرداخت دیون صندوق بازنشستگی فولاد به مشمولان بوده است، و از طرف دیگر صندوق بازنشستگی کشوری با در نظر داشتن ردیف در بودجه‌های سنواتی از سوی دولت به‌عنوان کمک، توانایی پرداخت تعهدات خود به بازنشستگان را می‌یابد، لذا این ادغام صرفاً ایجاد بار مالی دوچندان بر دوش دولت محسوب شده و این مسئله مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. به‌علاوه اطلاق محل تأمین بار مالی این طرح که در تبصره ماده واحده قید شده است، مغایر با جزء «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی در خصوص مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری است، زیرا محل مصرف این درآمدها مشخص است و محل‌های هزینه‌کرد موضوع این طرح در قالب آن محل‌ها قرار ندارد.

۴. مغایرت با بند «پ» ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه: با توجه به بند مذکور در قانون برنامه ششم توسعه (جدول ۲ پیوست) که مقرر می‌دارد: مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی‌ها - از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با حفظ هویت مستقل به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد. اما طرح حاضر خواستار ادغام این صندوق با تمام اختیارات، وظایف، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، ... تعهدات آیین‌نامه مرتبط با مشارکین و مطالبات ناشی از ... با صندوق بازنشستگی کشوری می‌باشد، که این موضوع خلاف قانون برنامه ششم بوده است. مضاف بر اینکه نظر به حکم مذکور در قانون برنامه، این طرح در مقام اصلاح آن حکم می‌باشد. به‌طوری که براساس ماده (۱۳۱) و بند «۳» ماده (۱۳۵) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، باید طرح‌ها و لوایح قانونی که از طرف نمایندگان یا دولت به مجلس پیشنهاد می‌شوند، دارای موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان طرح یا لایحه باشند. از نظر قواعد تنقیحی باید این طرح در قالب عنوان «طرح اصلاح بند «پ» ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه» تقدیم مجلس می‌گردید.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

با توجه به یافته‌های این گزارش به نظر می‌رسد انتقال صندوق بازنشستگی فولاد به صندوق بازنشستگی کشوری بیش از آنکه کمک‌کننده و مفید باشد، می‌تواند مشکلاتی را از قبیل نارضایتی و مقاومت مشارکت‌کنندگان و نیز زیان‌های مالی ناشی از ناسازگار بودن قوانین و مقررات این دو صندوق و نیز شرایط غیرهماهنگ مشمولان صندوق‌ها ایجاد نماید. باید به این نکته هم اشاره کرد که با توجه به اینکه هر دو صندوق بودجه خود را از دولت می‌گیرند، و هر دو نیز تحت نظارت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار داشته، لزومی برای ادغام آنها وجود ندارد. بنابراین کلیات طرح مذکور مورد قبول نمی‌باشد. اما به جهت رفع مشکلات فعلی و آتی صندوق فولاد پیشنهاد می‌شود. شرایطی برای مشمولان جدید فراهم گردد تا با شروع بیمه‌پردازی خود در صندوقی جدید و پایدار با مشکلاتی از قبیل مسائل یادشده مواجه نشوند. توضیح اینکه، با توجه به مشکلات فعلی صندوق بازنشستگی کشوری و پیگیری مجلس شورای اسلامی جهت بررسی کارشناسی مسائل این صندوق و ارائه راهکارهای بلندمدت و میان‌مدت در این خصوص، یکی از راهکارهایی که تقریباً اجماع کارشناسی بالایی بر روی آن وجود دارد، تفکیک وضعیت بیمه‌پردازان فعال زیر ۲۰ سال سنوات (صندوق کشوری جوان) از بیمه‌پردازان بالای ۲۰ سال سنوات پرداخت و بازنشستگان (صندوق کشوری پیر) است. بدین معنا که مشمولان صندوق جوان در صندوقی جدید به بیمه‌پردازی ادامه دهند. نکته حائز اهمیت این است که در اداره صندوق جدید تمامی اصول علمی بیمه‌ای برای پرهیز از ورشکستگی و برهم خوردن تراز مالی صندوق اعمال گردد تا به سرنوشت صندوق کشوری فعلی مبتلا نشود. دسته دوم ذکر شده (صندوق پیر) در صندوقی با ماهیت حمایتی که سالیانه دولت بودجه‌ای را برای آن اختصاص می‌دهد قرار گیرند (اختصاص این مبلغ هر ساله در بودجه سنواتی لحاظ می‌شود، لذا هیچ‌گونه بار مالی برای دولت نخواهد داشت). در نتیجه می‌توان این پیشنهاد را نیز مطرح نمود که بیمه‌پردازان فعلی صندوق فولاد (حدود ۱۲۰۰۰ نفر) به صندوق جوان یا صندوق تأمین اجتماعی منتقل شده و بازنشستگان این صندوق نیز به صندوق پیر منتقل گردند. ذکر این نکته ضروری است که این پیشنهاد می‌تواند نقاط قوت و ضعفی داشته باشد که می‌توان در گزارشی مجزا به آن پرداخت.

با توجه به اینکه پیشنهاد تفکیک مشمولان صندوق بازنشستگی کشوری به دو صندوق بیمه‌شدگان بالای ۲۰ سال سنوات بیمه‌پردازی و کمتر از ۲۰ سال سنوات بیمه‌پردازی بر مبنای فرضیه‌ای استوار است که هنوز از ثبات اجرایی برخوردار نیست، بنابراین پیشنهاد مشخص این است که جهت رفع مشکلات فعلی صندوق بازنشستگی فولاد، وضعیت بازنشستگان این صندوق از بیمه‌پردازان فعلی مجزا گردد. بدین ترتیب که بیمه‌پردازان صندوق در قالب صندوقی مستقل یا در یکی از صندوق‌های بازنشستگی فعال ادغام شده و بازنشستگان این صندوق نیز از بودجه حمایتی سالیانه دولت بهره‌مند شوند.

پیوست

جدول ۱. قوانین بودجه‌های سنواتی حداقل سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۶ در خصوص صندوق فولاد

توضیحات	مفاد ماده قانونی	قانون بودجه سنواتی
موضوع ادغام در بند مذکور اجرایی نگردد.	تبصره «۷»-بند «ر»- دولت موظف است مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد را با سازمان تأمین اجتماعی ادغام نماید و کسری صندوق مزبور را از محل واگذاری سهام شرکت‌های دولتی (موضوع ردیف ۳۱۰۵۰۱ منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی) تأدیه نماید.	قانون بودجه سال ۱۳۸۹
	بند «۳۳»- به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از سهام قابل واگذاری متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی یا منابع حاصل از آن و یا سایر اموال و دارایی‌ها را به‌طور مستقیم بابت تأدیه مطالبات و تعهدات به صندوق‌های بازنشستگی نظیر صندوق بازنشستگی فولاد، شرکت‌های سازنده، مشاور و پیمانکار مجری طرح‌های دولتی و شرکت‌های دولتی از جمله طرح‌های افزایش راندمان تولید و کاهش تلفات برق با توافق طرف‌های قرارداد واگذار نماید. اموال و سهام فوق‌الذکر براساس صورت وضعیت مورد تأیید بالاترین مقام و ذی‌حساب دستگاه اجرایی و دستورالعملی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور ظرف سه‌ماه ابلاغ می‌گردد، منتقل می‌شود.	قانون بودجه سال ۱۳۹۰
انتقال صندوق مذکور صورت گرفت.	بند «۵۹»- دولت مکلف است صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد را با کلیه وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل کلیه تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل نماید. به میزان بدهی‌ها و کسری صندوق مذکور اموال و حقوق مالی وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و تابعه (به‌صورت کلی یا سهام) آنها با تأیید وزیر مربوط و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صندوق فولاد منتقل می‌شود.	قانون بودجه سال ۱۳۹۱
	تبصره «۱۵»- بند «۲۷»- دولت مکلف است صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد را با کلیه وظایف، اموال، دارایی‌ها، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد، اوراق، تعهدات (شامل کلیه تعهدات اعم از مطالبات قانونی بازنشستگان) و سایر حقوق و مستخدمین خود به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتقل نماید. به میزان بدهی‌ها و کسری صندوق مذکور اموال و حقوق مالی وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و تابعه (به‌صورت کلی یا سهام) آنها با تأیید وزیر مربوط و وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صندوق فولاد منتقل می‌شود.	قانون بودجه سال ۱۳۹۲
	تبصره «۱۰»- بند «ب»- در اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی و با عنایت به لغو قانون انحصار دولتی دخانیات مصوب ۱۳۰۷/۱۲/۲۹ وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به وصول خالص هرگونه وجوه دریافتی شرکت دخانیات ایران بابت تمام‌نگاشت (هولوگرام) و سایر حقوق انحصار محصولات دخانی پس از تاریخ «مصوبه	قانون بودجه سال ۱۳۹۳

قانون بودجه سنواتی	مفاد ماده قانونی	توضیحات
	<p>واگذاری سهام شرکت مزبور بابت رد دیون صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد» براساس گزارش حسابرس اقدام و وجوه مزبور را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز نماید. معادل چهل درصد (۴۰٪) از وجوه واریزی از محل ردیف ۱۱۳-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به وزارتخانه مزبور اختصاص می‌یابد تا پس از مبادله موافقتنامه با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور صرف ساماندهی و ایفای وظایف حاکمیتی در امور دখانی و نیز تقویت منابع صندوق‌های توسعه‌ای بخش صنعت و معدن شود.</p> <p>همچنین تا شفاف‌سازی وظایف حاکمیتی و حقوق دولتی در حوزه محصولات دخانی در تطبیق با قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است درآمدهای حاصل از صدور مجوزها و هرگونه حقوق دولتی دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی را طی سال ۱۳۹۳ به ردیف درآمدی فوق واریز نماید.</p>	
	<p>تبصره «۳»- بند «ف»- به وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان خصوصی‌سازی) اجازه داده می‌شود معادل سهام، سهم‌الشرکه، اموال، شرکت‌ها و حقوق بهره‌برداری از معادن مربوط به انتقال صندوق بازنشستگی فولاد به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، که براساس قوانین بودجه سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ مورد توافق وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گرفته ولی قرارداد واگذاری آن منعقد نگردیده است را در سال ۱۳۹۴ به آن صندوق انتقال دهد و یا تسویه نماید. به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به اختصاص ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل جدول شماره (۱۸) این قانون به‌عنوان تنخواه به صندوق مذکور برای جبران عدم تحقق منابع این تبصره استفاده کند، به نحوی که حداکثر تا پایان سال ۱۳۹۴ تسویه شود.</p>	
قانون بودجه سال ۱۳۹۴	<p>تبصره «۱۰»- بند «ج»- در اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی و با عنایت به لغو قانون انحصار دولتی دخانیات مصوب ۱۳۰۷/۱۲/۲۹ وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به وصول خالص هرگونه وجوه دریافتی شرکت دخانیات ایران بابت تمام‌نگاشت (هولوگرام) و سایر حقوق انحصار محصولات دخانی پس از تاریخ «مصوبه واگذاری سهام شرکت مزبور بابت رد دیون صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد» براساس گزارش حسابرس اقدام و وجوه مزبور را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. معادل چهل درصد (۴۰٪) از وجوه واریزی از محل ردیف ۱۰۱-۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به تأمین مستمری بازنشستگان صنعت فولاد کشور اختصاص یافته و در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گیرد. همچنین تا شفاف‌سازی وظایف حاکمیتی و حقوق دولتی در حوزه محصولات دخانی در تطبیق با قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است درآمدهای حاصل از صدور مجوزها و هرگونه حقوق دولتی دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی را طی سال ۱۳۹۴ به ردیف درآمدی مذکور واریز نماید.</p>	

توضیحات	مفاد ماده قانونی	قانون بودجه سنواتی
	<p>تبصره «۷» - بند «الف» - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج‌کننده سنگ آهن که پروانه بهره‌برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت‌های تابعه است، ولی فاقد قرارداد با سازمان مذکور و شرکت‌های تابعه می‌باشند، موظفند بابت حق انتفاع پروانه بهره‌برداری از معادن فوق در سال ۱۳۹۵ بیست درصد (۲۰٪) مبلغ فروش محصولات خود را به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور پرداخت کنند. در صورت سرمایه‌گذاری برای تکمیل زنجیره تولید، حق انتفاع به صورت پلکانی نزولی در طول زنجیره فرآوری، توسط شورای اقتصاد تصویب و از ابتدای سال ۱۳۹۵ وصول خواهد شد. موارد فوق صرفاً به شرکت‌هایی تعلق می‌گیرد که زنجیره ارزش فرآوری را در داخل مجموعه همان شرکت انجام دهند. در صورتی که شرکت‌های موضوع این جزء با رعایت قانون تجارت از محل سود خود اقدام به سرمایه‌گذاری در معادن و صنایع معدنی پایین‌دستی کنند به میزان ده درصد (۱۰٪) سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته از محل سود به‌عنوان حق انتفاع بهره‌برداری محاسبه می‌شود. پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۳ از محل اعتبارات ردیف ۱۵۷-۵۳۰۰۰۰ از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اختیار صندوق بازنشستگی فولاد و مبلغ چهار هزار و سیصد میلیارد (۴,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از مبالغ واریزی موضوع ردیف ۱۳۰۴۱۹ این تبصره با میزان دریافتی به صورت تخصیص‌یافته توسط خزانه‌داری کل کشور از طریق ردیف‌های ۸۲-۵۳۰۰۰۰ و ۱۲۰-۵۳۰۰۰۰ (هشتاد درصد (۸۰٪) سازمان توسعه نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و بیست درصد (۲۰٪) سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار می‌گیرد تا جهت طرح‌های اکتشافی، طرح‌های پژوهشی، کاربردی، زیست‌محیطی و ایجاد زیرساخت‌های معدنی و ایمنی معدنی هزینه شود. مبلغ سیصد میلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از درآمد این جزء از طریق طرح ۱۳۰۴۰۱۱۰۰۶ صرف زیرساخت‌های معدنی می‌شود. مالیات بر درآمد سال ۱۳۹۵ هر یک از معادن موضوع این جزء به حساب خزانه معین استان محل استقرار معدن واریز می‌شود.</p>	<p>قانون بودجه سال ۱۳۹۵</p>
	<p>تبصره «۷» - بند «ج» - در اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی و با عنایت به لغو قانون انحصار دولتی دخانیات مصوب ۱۳۰۷/۱۲/۲۹ و اصلاحات بعدی آن وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به وصول خالص هرگونه وجوه دریافتی شرکت دخانیات ایران بابت تمام‌نگاشت (هولوگرام) و سایر حقوق انحصار محصولات دخانی پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن «مصوبه واگذاری سهام شرکت مزبور بابت رد دیون صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد» براساس گزارش حسابرس اقدام و وجوه مزبور را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۱ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. همچنین تا شفاف‌سازی وظایف حاکمیتی و حقوق دولتی در حوزه محصولات دخانی در تطبیق با قانون اجرای سیاست‌های</p>	

قانون بودجه سنواتی	مفاد ماده قانونی	توضیحات
	کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است درآمدهای حاصل از صدور مجوزها و هرگونه حقوق دولتی دریافتی بابت واردات و تولید محصولات دخانی را طی سال ۱۳۹۵ به ردیف درآمدی مذکور واریز کند.	
	تبصره «۷»- بند «ه» - به منظور رد بخشی از دیون دولت به صندوق بازنشستگی فولاد، دولت مکلف است نسبت به تأدیه هجده هزار میلیارد (۱۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل درآمدهای عمومی دولت در سال ۱۳۹۵ اقدام نماید تا نسبت به پرداخت حقوق بازنشستگان اقدام شود. رقم مزبور در حسابهای فی مابین دولت و صندوق یادشده منظور می گردد.	
قانون بودجه سال ۱۳۹۶	تبصره «۷»- بند «ه»- به منظور رد دیون دولت به صندوق بازنشستگی فولاد، دولت مکلف است در سال ۱۳۹۶ نسبت به تأدیه بخشی از بدهی خود از محل اعتبارات پیش بینی شده در ردیف (۱۹) جدول شماره (۱۸) و همچنین ردیفهای ۱۵۱-۵۳۰۰۰۰ و ۹۸-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون بابت پرداخت حقوق بازنشستگان صندوق مذکور اقدام نماید. در صورت عدم تکافو و یا عدم تحقق منابع اعتبارات پیش بینی شده در ردیفهای فوق الذکر دولت می تواند از محل فروش اموال مازاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ردیف ۶-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون نسبت به پرداخت اعتبار مورد نیاز اقدام نماید. رقم مزبور در حسابهای فی مابین دولت و صندوق یادشده منظور می گردد.	

جدول ۲. قوانین برنامه‌های توسعه پنجم و ششم در خصوص مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد

قانون	مفاد ماده قانونی	توضیحات
قانون برنامه پنجم	<p>ماده (۲۶)</p> <p>به دولت اجازه داده می‌شود در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق‌های بازنشستگی نسبت به اصلاح ساختار این صندوق‌ها براساس اصول زیر اقدام قانونی را به عمل آورد.</p> <p>الف - ۱. کاهش وابستگی این صندوق‌ها به کمک از محل بودجه عمومی دولت به استثناء سهم قانونی دولت در حق بیمه در طول برنامه از طرق مختلف از جمله تنظیم عوامل مؤثر بر منابع و مصارف صندوق‌ها منطبق بر محاسبات بیمه‌ای، کاهش حمایت‌های غیربیمه‌ای صندوق‌ها و انتقال آن به نهادهای حمایتی، تقویت سازوکارهای وصول به موقع حق بیمه‌ها و تقویت فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری سودآور با اولویت سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه، به نحوی که سود سرمایه‌گذاری موردنظر کمتر از سود اوراق مشارکت بانکی نباشد.</p> <p>۲. انجام هرگونه فعالیت بنگاه‌داری جدید برای صندوق‌های دولتی ممنوع است و موارد قبلی و موجود و نیز سهام مدیریتی که در ازای مطالبات به صندوق‌ها واگذار می‌شود باید طی برنامه زمانبندی شده‌ای که به تصویب هیئت وزیران می‌رسد تا پایان اجرای برنامه با رعایت مقررات به بخش‌های خصوصی و تعاونی واگذار شود.</p> <p>۳. همچنین ایجاد هرگونه تعهد بیمه‌ای و بار مالی خارج از ارقام مقرر در جداول قوانین بودجه سنواتی برای صندوق‌ها ممنوع است. تعهدات تکلیف شده فقط در حدود ارقام مذکور قابل اجراست.</p> <p>ب) استفاده از روش‌های نوین در اداره و ارائه خدمات این صندوق‌ها از طرق مختلف از جمله تجدیدنظر در ساختار بیمه‌های اجتماعی، سازمان تأمین اجتماعی و صندوق‌های تابعه به‌ویژه صندوق بازنشستگی کشوری و اصلاح ساختار و تجهیز سایر صندوق‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی براساس اساسنامه دولت به نحوی که بر کاهش هزینه‌های سرباری نیروی انسانی از منابع بیمه و کاهش تصدیگری تأکید نماید.</p> <p>تبصره - دولت مجاز است نسبت به شرایط احراز، زمان بهره‌مندی، نظام امتیازبندی بازنشستگی (مشاغل غیرتخصصی) تعیین مشاغل سخت و زیان‌آور، میزان و ترکیب نرخ حق بیمه، افزایش سنواتی و چگونگی اصلاح ساختار صندوق‌ها اقدام قانونی لازم را انجام دهد.</p>	
قانون برنامه ششم	<p>ماده (۱۲)</p> <p>الف) دولت مکلف است در طول اجرای قانون برنامه در قالب بودجه سنواتی نسبت به تأدیه بدهی حسابرسی شده خود به سازمان تأمین اجتماعی از محل سهم قابل واگذاری دولت در قالب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن، املاک مازاد بر نیاز دستگاه‌های اجرایی، تأدیه نقدی در بودجه سنواتی، اوراق بهادار قانونی و امتیازات مورد توافق اقدام کند. این بند شامل دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری و قوای مقننه و قضائیه و نهادهای عمومی غیردولتی نمی‌شود.</p>	

قانون	مفاد ماده قانونی	توضیحات
	<p>تبصره- در اجرای حکم این بند باید سالیانه حداقل ده درصد (۱۰٪) بدهی دولت به سازمان تأمین اجتماعی تسویه گردد و هرگونه تعهد جدید برای سازمان تأمین اجتماعی باید در قانون بودجه همان سال پیش‌بینی و تأمین شود.</p> <p>ب) سازمان تأمین اجتماعی موظف است مطابق قوانین مربوطه در طول اجرای قانون برنامه، حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران را متناسب‌سازی نماید.</p> <p>بند «ب» ماده (۱۲) در طول اجرای قانون برنامه بر قانون راجع به تعیین حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه کارکنان دولت و مشمولان صندوق تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۶۱/۳/۳۰ و قانون نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه مصوب ۱۳۷۳/۰۶/۲۳ حاکم است.</p> <p>پ) مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان فولاد با کلیه وظایف، اختیارات، تعهدات و دارایی‌ها- از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام، امتیازات، موجودی، اسناد و اوراق با <u>حفظ هویت مستقل</u> به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال می‌یابد.</p> <p>حداکثر طی مدت سه سال، کلیه تعهدات حال و آتی صندوق- به میزانی که براساس مطالعات محاسبه بیمه‌ای برای تعیین ارزش فعلی تعهدات آتی (اکچوئری) که حداکثر ظرف مدت سه ماه به تأیید سازمان حسابرسی کشور می‌رسد و مورد تأیید سازمان قرار می‌گیرد- با منابع حاصل از واگذاری سهام، سهم‌الشرکه، اموال شرکت‌ها، امتیازات، حقوق بهره‌برداری از معادن و حقوق مالی دولت و سایر منابع حسب مورد از طریق سازمان خصوصی‌سازی و خزانه‌داری کل کشور پرداخت خواهد شد. میزان واگذاری‌ها هر ساله در بودجه‌های سالیانه پادار خواهد گردید.</p>	

منابع و مأخذ

۱. آمارنامه و صورت‌های مالی مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد سال ۱۳۹۴.
۲. گزارش آسیب‌شناسی واگذاری صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد به صندوق کشوری، مؤسسه راهبردهای بازنشستگی صبا.
۳. سالنامه آماری صندوق بازنشستگی کشوری در سال ۱۳۹۴.
۴. قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.
۵. قانون بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور.
۶. قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور.
۷. قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور.
۸. قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور.
۹. قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور.
۱۰. قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور.
۱۱. قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور.
۱۲. قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰).
۱۳. قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰).

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۶۰۵۵

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: «طرح ادغام مؤسسه صندوق حمایت و بازنشستگی کارکنان شرکت فولاد در صندوق بازنشستگی کشوری»

نام دفتر: مطالعات اجتماعی (گروه رفاه و تأمین اجتماعی)

تهیه و تدوین کنندگان: علی خلیلی، سمیه صدیقی، منوچهر نامغ، سیدمحمد موسوی خطاط، یاسر باقری

ناظران علمی: ایروان مسعودی اصل، محمدرضا مالکی

متقاضی: کمیسیون اجتماعی

همکار: محمد برزگر خسروی (دفتر مطالعات حقوقی)

همکار خارج از مرکز: رضا میرزا ابراهیمی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. صندوق بازنشستگی کشوری

۲. بازنشستگی فولاد

۳. ادغام

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۹۷/۳/۱۷

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۹۷/۶/۱۴

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۶/۱۸